

KONYA-YUNAK ATATÜRK İLKOKULU

Hazırlayan: Arif Alpay SELÇUK

ATATÜRK İLKOKULU'NUN TARİHÇESİ

Atatürk İlköğretim Okulu, eğitim ve öğretime ilk olarak yılında Merkez İlkokulu adıyla 1926 yılında başlamıştır. Yunak ilçesinin ilk açılan okuludur. 1928 Yılında altı derslikli devlet ve halk katkısı ile yapılan ilk binasına geçmiştir. Açıldığı yılda ilçe nüfusu 4447 idi. İlk binasının derslikleri kırk öğrencilik olup, taş, tuğla ve kiremitten inşa edilmişti. 1200 metrekare oyun sahası ve içme suyu mevcuttu.

11.07.1963 Gün ve 7 sayı ile okulun tapusu alınmıştır. Bina bilgileri ve tapusu İlçe Özel İdare Müdürlüğü'nde mevcuttur.

Okulun ismi sonradan Atatürk İlkokulu olarak değiştirilmiştir.

1975 Yılında, binası eski ve harap olduğundan eski ortaokul günümüzde İmam-Hatip Lisesi'nin bulunduğu binaya taşınmıştır. Bu binada beş yıl eğitim ve öğretime devam edilmiştir. Bina 1980 Yılında İmam-Hatip Lisesi'ne devredildiğinden tekrar eski binasına geçmiştir.

1989 Yılında aynı bahçe içine İki katlı on derslikli yeni okul binası yaptırılmıştır. Şu an hâlâ bu binada eğitim ve öğretime devam edilmektedir.

30.03.2012 tarihinde İlköğretim ve Eğitim Kanununda yapılan değişiklik ile 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında tekrar ilkokul olmuş ve adı Atatürk İlkokulu olarak değişmiştir.

Okulun tarihçesi ile ilgili bilgiler İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü arşivinden toplanmıştır.

YUNAK İLÇESİ

A) TARİHÇE

Yunak pek çok medeniyetin uğrak yeri olmuş ilçelerimizdendir. Lidya devletinin Kral Yolu (Altın Yolu) Yunak İlçesinden geçmektedir. Sivrihisar'a bağlı Ballıhisar'daki yol kalıntıları kral yolu konusunda bilgi vermektedir. Yunak ve çevresinin ormanlarda kapalı olduğu ve yaygın olarak bağcılık yapıldığı, günümüzde ele geçirilen buluntulardan anlaşılmaktadır.

1912 yılına kadar Çeltik kasabasına bağlı olan Yunak sonradan Hatırlıya bağlanmıştır. İlçe merkezinin Cihanbeyli'ye alınması üzerine Akşehir'e bağlanan Yunak, bucak statüsü kazanmış, 1953 ise ilçe konumuna ulaşmıştır.

İlçe Merkezinde Mağara ve sığınaklar ile sur kalıntıları, Turgut Kasabası Miskamit şehir Harabeleri, Harunlar köyündeki kale yıkıntıları, Hursunlu köyü Taşkınlar yaylasındaki kale ve içindeki şehir harabeleri, Piribeyli Kasabasının Samit ve Kapaklı mevkiindeki Pissiya şehri kalıntısı, aynı yerin Malçıska mevkiindeki yığma hüyük ve Lahid kalıntıları, yine Karagöz Ağılı Mevkiindeki kilise ve şehir harabeleri buranın tarihi ve turistik yerleri olarak tanınmaktadır.

Anadolu'nun orta kesimlerinde yer alan Yunak çevresi, tarihin çeşitli devrelerinde birçok kavmin uğrak yeri olmuştur. İlçe yakınlarında Roma, hatta Hitit devrinden kalma kalıntılara rastlanmaktadır. Çevrede yapılan kazılarda çeşitli amaçlarla kullanılan küpler bulunmuş olup, ilk yerleşim yıllarında bol miktarda bağ köklerine rastlandığı rivayet edilmektedir. Bunlar, ilçe çevresinin eski devirlerde bağlık bahçelik olduğu fikrini uyandırmaktadır. İlçe yakınlarındaki mağaralarda hangi devre ait olduğu kesin belirlenemeyen küplerin halen çıkmakta olduğu söylenir. Hatta ilçemizin bugünkü yerinde ev temeli kazarken resimli taşların çıktığı görülmüştür. Tarihi kral yolunun bu yakınlardan geçtiği, Sivrihisar ilçesine bağlı Ballı Hisar'daki yol kalıntılarında anlaşılmaktadır. Büyükhasan köyündeki Sefiran şehir kalıntıları, Çeltik ilçesi yakınlarındaki Akçaşehir harabeleri, yine çeltik ilçesi Beşgöz değirmeni mevkiinde Polathisar ve Sarıkaya mağaraları, Turgut kasabası Miskamid şehir harabeleri, Harunlar köyündeki kale yıkıntıları ve karagöz Ağılı mevkiindeki kilise ve şehir harabeleri buranın eski çağlarda ve Bizanslılar devrinde önemli bir yerleşim merkezi olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır. İlçenin kuzeybatısında düşen, 2 km. mesafedeki Hacı İbrahim Dağı ismiyle bilinen bir tepenin yani başında bayramın Hazine ini adında bir mağara mevcuttur. Yapılan araştırmalar, bu mağaranın eski devirlerde bir maden ocağı olarak çalıştırıldığı ve sonraları da zaman kanun kaçakçılarının barındığı bir yer olduğunu göstermiştir. Yine, şehrin eteğinde kurulduğu Bayatkolü dağının doğusuna bakan yönünde Yallı Mağarası isminde dibi bulunmayan bir taş mağara mevcuttur. Dağın ismi Bayat aşiretinin bir koluna dayandırılır. Dağın kuzey yamacına yerleşmiş yaklaşık bundan 500 sene kadar evvel yaşamış olan bu kolun yurtlarını bırakarak dağıldığı veya başka yelere göç ettikleri anlaşılmaktadır.

İlçenin doğusuna düşen Kurşunlu dağının doğu kısmında Hazine ini ismi ile meşhur bir mağara bulunmaktadır. Dağın üzerinde kale denilen bir kalıntı vardır. Halk tarafından, muhtemelen hazine aramak için yapılan kazılarda su sarnıcına benzer bir çukur bulunmuştur. Kalenin kendisinden başlamak üzere güneye doğru ve kuzeybatısına doğru uzanan iki ayrı sur mevcuttur. Şehrin Karataş Mahallesi'nde Turoğlularına ait bahçe içinde bir başka mağara vardır. Bu mağarada ilmi bir araştırma yapılmış değildir çok büyük olduğu ve içinde insan iskeletleri bulunduğu anlatılır. Ayrıca büyük mermer sütunlu taslarla bazı kapıları örtülmüş hatta arabayı andıran tekerlekli mermer bir taş bu mağaradan çıkartılmıştır. 11.YY. da Oğuz Türklerinin Anadolu'nun doğusundan batısına doğru bir yelpaze gibi yayılmalarından sonra bu yörede Bizans hakimiyeti bitmiştir. Konya çevresi Oğuz Türklerini batıya ilerleyişi için bir yığınak yeri olmuştur. Anadolu'yu yurt edinmek için gelen Türk boylarının ilçemiz çevresinde yerleştiklerini ve günümüzde de Yunak'a bağlı birtakım köyleri kurduklarını biliyoruz. Torunlar köyünün Afşar boyuna mensup insanlar tarafından kurulduğu, Hursunlu Kuzören, Kıllar, Turgut, Yığar köylerinin Türkmen köyleri olduğu biliniyor 12.yy. sonlarında ise Musul'dan gelen Oğuzların Peçenek boyundan Atçekenler kolu Turgut çevresine yerleşmişlerdir. Turgut Kasabasının Yunak' tan çok daha eski bir tarihe eski bir tarihe sahip olduğu anlaşılmaktadır. Yunak ilçe merkezinin tarihi ise yeni sayılır. Merkeze ve bazı yakın köylere yerleşme 16.yy dan sonra olmuştur. Safeviler zamanında Horasan'dan gelip önce Karabağ'a sonrada Bitlis dağları eteklerine yerleşen Ruzegi adlı bir köyün Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Kars, Erzurum, Erzincan, Elazığ, Harput, Malatya, Maraş ve Çorum illerine dağıldıkları 17. yy başlarında ise tedricen doğudan batıya devam eden göçler sonunda Yunak bölgesine iskan olan 25 obadan 12 sinin Bilbaşı 12 sinin de Govastı'ya taşındıkları ve sırasıyla hatırlı Koçyazı Meşelik Sülüklü Saray köylerini kurdukları, 18.yy ortalarında ise Rus istilası nedeni ile göç ederek gelen aynı aşiretlere bağlı gruplar tarafından Yunak in kurulduğu bilinmektedir.

İlçeye ilk yerleşim Karataş deresi denilen yerde olmuştur. Dere yakınında beyaz mermer sütana benzer düz bir sabit kaya vardır. Bu kayanın üzerinde oyulmuş yuvarlaklar bulunur. Buraya halk arasında Düldül ayağı denilmektedir. Bir hazine işareti olabileceği düşüncesi ile kazılar yapılsa da boş küplerden başka bir şey bulunmamıştır. İlçeye ilk yerleşimin bu çevrede olması muhtemeldir. Cevdet TURKAY, Konya sancağına bağlı Yunak aşiretinden bahseder. Yunak aşiretinin Yörükhan taifesine mensup olduğunu iddia ederse de bunun ilçemizle ilgili olup olmadığı tartışmalıdır. Halk arasındaki rivayetlere göre günümüzden 300 Yıl kadar evvel Sivrihisar'ın buzluca köyünde Diftar Mehmet isminde bir kişi aşiretiyle buraya yerleşmiştir. Hikâyeye göre Sivrihisar'daki Örekte (Atların Toplu Yayılışı) kaçarak ilçenin kuzeyindeki Karataş'a gelerek yayılan atları aramaya gelen iki kişi burayı çok beğenmişler geri döndüklerinde bol sulu yeşiller içinde adeta Cennet gibi olduğunu söyledikleri Karataş'a yerleşmek istemişler. Sonuçta buraya gelmişler. Önceden çadır kurdularsa da sonradan evlerini yapmışlar günümüzde Diftar Mehmet'i ULAS sülalesi temsil etmektedir. Karataş Mahallesi' ne ilk yerleşmelerden sonra Elazığ'dan Govastı adinde bir kabilenin geldiği ve bu insanların günümüzdeki Merkez caminin üst kısımlarına yerleştikleri söylenir. Yukarıda geçen kelimenin yorgun öküzlü anlamına geldiği ve daha fazla gitmeyerek buraya yerleştikleri beyan edilir. ' Govastı kelimesinin Prof. Dr. Faruk Sümer' in Oğuzlar adlı eserinin 210. sayfasında Kovalsı diye kaydedilen boy olması ihtimali

yüksektir. Bir başka rivayete göre de yukarıda adı geçen Diftar Mehmet, buraya yerleştiğinde o günün şartlarında tutunabilmek için Cihanbeyli aşiretini davet etmiştir. Bu aşiretin Beydilli aşireti mensubu olduğu ve Harput'tan gelerek Ankara sancağının Haymana çevresine yerleştiği ve konar –göçer Türkmen efradı taifesinden olduğu iddia edilir.

Bu sülalelerin Yunak' ta yerleşmelerinden sonra çevre köylerden ve daha sonraları Emirdağ'dan buraya göçler olmuştur. Yörükler ise Antep, İslahiye, Antalya, Beyşehir yörelerinden yaklaşık 1870 yıllarında gelmişlerdir. Göçebeliği terk ederek, yerleşik hayata geçmişlerdir. Özellikle Gökpınar'a 1949 yılında adı geçen yerlerden yerleşmeler olmuştur. Kargalı, Sıram, Ayrıtepe, Cebrail, Sevinç köyleri Sarıkeçili Yörükleri tarafından kurulmuştur. Bunlardan başka Bulgaristan göçmeni olup, bölgeye yerleştirilen muhacirler vardır. Muhacirler; Merkez, Doğanıyurt (Çeltik) ve Hacıfakılı Köyünün bir kısmında bulunmaktadır. Doğanıyurt, 1908 yılında Bulgaristan'dan gelen Türk göçmenler tarafından Meşrutıye ismi ile kurulmuştur. Bu göçmenlerin, Osmanlılar zamanında karaman yöresinden Bulgaristan' a gittikleri söylenir. Yukarıda sözü edilen Karataş deresinin eski zamanlarda bol su ile taşıdığı söylenir. Turgut kasabası halkı bu dereye koyun, kuzu veyahut yün yıkadıklarından Yunak ismi ile anılmış ve şehrimizin ismi de buradan gelmiştir. Bir başka rivayete göre de, Karataş deresinde yıkanan yünler beyaz olduklarından Akşehir Ve Konya pazarlarında kolayca alıcı bulurmuş. Bununla bağlantılı olarak yünü ak ifadesi kullanılır olmuş ve bu zamanla Yunak' a dönüşerek ilçemizin ismi haline gelmiştir. Yunak kurulduktan sonra köy olarak bağlantısı bir müddet Sivrihisar ilçesi ile devam etmiştir. Daha sonra 1912 yılına kadar Çeltik kasabasına bağlı kalmış olan Yunak, Çeltik' in bataklık ve sıvrisineğinin bulunduğu gerekçe gösterilerek ilçe merkezinin Hatırlı köyüne nakledilmesiyle buraya bağlanmıştır. Hatırlı köyünden de ilçe Cihanbeyli' ye kaldırıldığından Yunak, Akşehir ilçesine bağlı bucak merkezi yapılmıştır. 1953 yılında ise, Konya iline bağlı bir ilçe haline getirilmiştir.

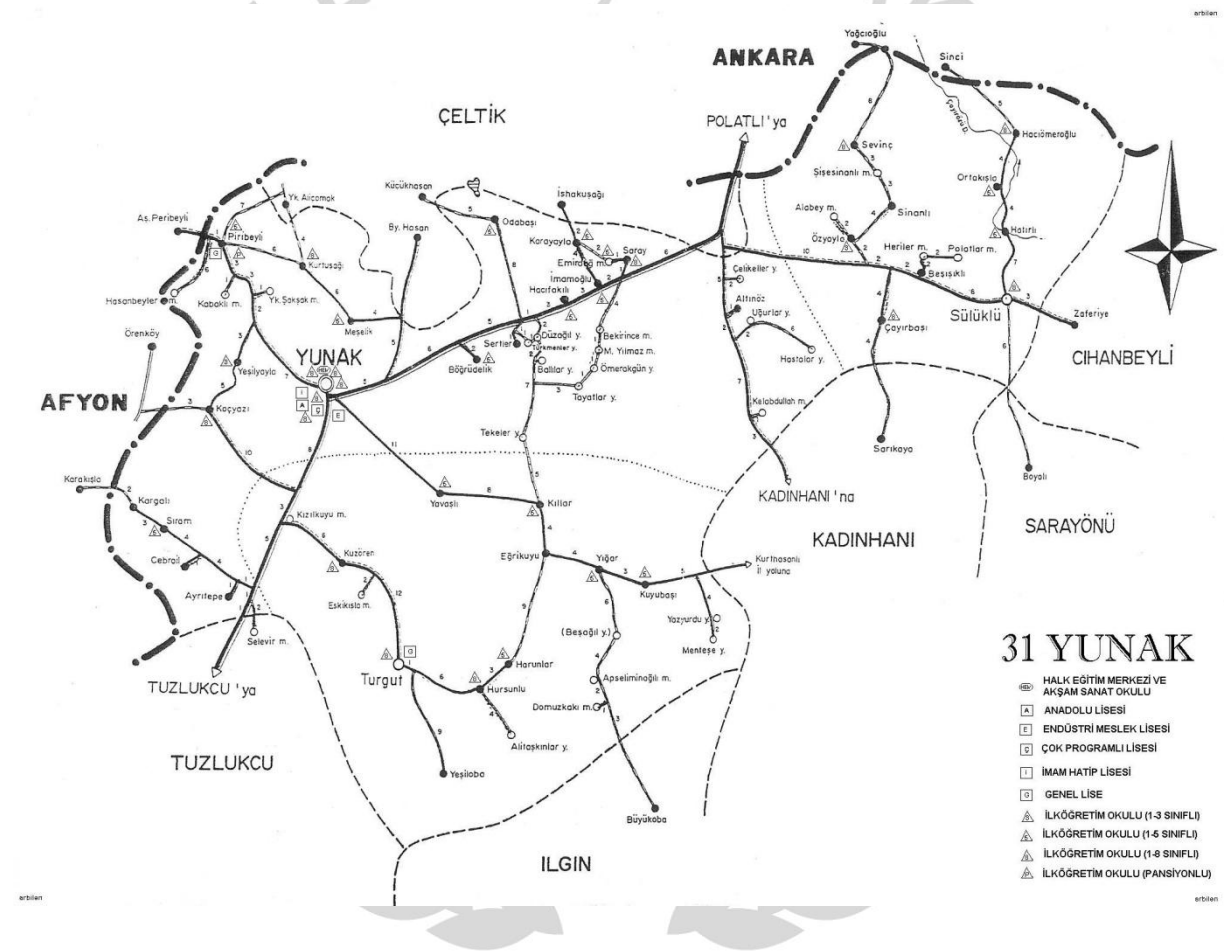
Cumhuriyet dönemi sonrası ekonomisi tamamen tarım ve hayvancılığa bağlı olan ilçe, günümüzde de bu özelliğinden pek bir şey kaybetmemiştir. Bugün, yerleşmenin merkezini resmi binaların, dükkân, mağaza ve diğer bazı işyerlerinin yer aldığı, halkın çarısı dediği Hükümet Caddesini çevreleyen yerler oluşturmaktadır. Yunak, günümüzde; Karataş, Yeni, Esentepe, Selçuk, Fatih ve Esmе isimleriyle bilinen altı mahalleden oluşmaktadır. İlçenin halen 5 kasabası, 31 köyü, 5 mezrası ve 22 yaylası vardır.

Yunak adının kaynağı ile ilgili çeşitli görüşler vardır. Bunlardan birisi Karataş deresinde çamaşır ve hayvanlarını yıkayanların isteklerini anlattıkları "Yunak (Yıkanalım)" kelimesidir. İkinci görüşe göre Turgutlular koyun ve kuzularını Karataş deresinde yıkamışlar ve temizlenen hayvanlara bakarak "Yünü Ak" demişlerdir. Bu değiş zamanla "Yunak" biçimine dönüşmüştür.

B) COĞRAFYA

İç Anadolu Bölgesi'nde Konya iline bağlı bir ilçe olan Yunak, doğusunda Cihanbeyli ve Sarayönü, güneydoğusunda Kadınhanı, güneyinde Ilgın, güneybatısında Tuzlukçu, batısında Afyonkarahisar, kuzeyinde Çeltik, kuzeydoğusunda da Ankara ili ile çevrilidir. Konya'nın kuzeybatı kesiminde yer alan Yunak, 2.000 m'yi aşmayan orta yükseklikteki dalgalı düzlüklerden oluşmuştur. Cihanbeyli Platosu ilçenin güneydoğusundadır. Kuzeyde Yukarı Sakarya Ovaları olarak tanınan Turgut ve Eşme ovaları bulunmaktadır. İlçe topraklarından kaynaklanan Gökpınar deresi ilçe sınırları dışında Sakarya Nehri'ne katılır. Ayrıca ilçedeki Küçükhasan Gölü'nün bir bölümü Çeltik ilçesi sınırları içerisinde. Deniz seviyesinden 1.150 m yüksekliktedir.

İlçede tipik karasal iklim hüküm sürmektedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlı.

C) NÜFUSU

Yunak İlçesi'nin nüfus özelliklerini incelediğimizde;1970 yılında kentsel nüfus oranı % 11.35 iken,1980 yılında % 16.62'ye,1990 yılında %26.63'e, 1997 yılında ise bu oranın % 31.70, günümüzde ise bu oran %35'i geçmektedir. Bu verilere baktığımızda nüfusun kırsal alanda yoğunlukta olduğu görülmektedir. Yunak'ta ticaret ve sanayi sektörünün gelişmemiş olması ekonominin tarım ve hayvancılığa dayalı olması nüfusun kırsal ağırlıklı olmasının sebebidir.

Yunak ve yakın çevresindeki ilçeleri 1997 nüfusları bakımından kıyasladığımızda toplam nüfus ve kentsel nüfus büyüklüğü açısından Yunak 6. sırada, kırsal nüfus büyüklüğü açısından ise 5. sırada yer almaktadır. Yunak, çevresinde yer alan ilçeler içerisinde sadece Akşehir'de kentsel nüfus kırsal nüfustan fazladır. Diğerlerinde ise kırsal nüfus ağırlıktadır.

TÜİK verilerine göre Yunak İlçesi 2011 yılı nüfusu aşağıdaki gibidir:

İlçe	İlçe Merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
YUNAK	9400	4583	4817	17253	8480	8773	26653	13063	13590

D) EKONOMİ

Konya İli Yunak İlçesi ekonomik yapısı incelendiğinde Tarım, Ticaret, Kamu Hizmetleri, Sanayi, Ulaşım gibi sektörler yer almaktadır. Çalışanların % 56'sı tarımda %7,1'i sanayi+ küçük sanayide, %11'i ticaret, %16,9'u kamu hizmetlerinde, % 9'u ise ulaştırma sektöründe çalışmaktadır.

Ağırlıklı Ekonomik yapısı Tarıma dayanan Yunak da azda olsa Hayvancılık yapılmaktadır.

E) SOSYAL DURUM

Yunak genel çizgileri ile geleneksel Türk Toplumunun özelliklerini gösterir. Aile özellikleri de Türk toplumu aile özelliklerinin aynısıdır.

Yunak Halk Eğitim ve Milli Eğitim müdürlüklerinden alınan bilgilere göre ilçede okur-yazarlık oranı % 100'dür.

Yunak'ta belediyeden alınan bilgilere göre evlenme yaşı 25'tir. Eski dönemlerde, oluşan ekonomik ve sosyal ihtiyaçlardan dolayı evlenmenin daha küçük yaşlarda olduğu görülmektedir.

Yunak sürekli dışarıya göç veren bir ilçedir. Yunak'ta yurt içi göçler oldukça fazladır. Yöre, günümüzdeki zirai çabalar içinde kaldıkça, herhangi bir sanayi yatırımı yapılmadıkça bu göçler devam edecektir. İlçe merkezi azda olsa yurt dışına da göç vermektedir. Bu göçler yaz aylarında ilçeye gelip akrabalarından kız alıp vermekle halen devam etmektedir.

Genellikle Temmuz ayında Yunak'a gelen işçiler ilçede ticaretin ve sosyal hayatın canlanmasında etkili olurlar.

F) EĞİTİM

Yunak İlçesinde merkez, köy ve beldeler dahil toplam .. İlkokul, .. Ortaokul, 5 ortaöğretim kurumu eğitim-öğretime devam etmektedir. Ayrıca Halk Eğitimi Merkezi ve Akşam Sanat Okulu, Bir özel dersane, bir özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi eğitim ve öğretim hizmeti vermektedir.

İlçenin eğitim konusunda en büyük sıkıntısı öğretmen eksikliğinin çok fazla olmasıdır. Bina, alt yapı ve araç-gereçler konusunda büyük sıkıntılar yaşanmamaktadır.

G) SAĞLIK

Sağlık konusunda fazla ileri gidememiş bir yapıdadır. Devlet Hastanesi ve Aile Sağlığı Merkezleri Mevcut olmasına karşın özellikle uzman doktor eksikliği sağlık konusunda sıkıntılar oluşturmaktadır.

OKUL YERLEŞİM KROKİSİ

